

TALOUSARVIOALOITE 708/2005 vp

Määrärahan osoittaminen maahanmuuttajien kotouttamista edistäviin toimenpiteisiin Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla

Eduskunnalle

Tämä talousarvioaloite on Helsingin ja Uudenmaan kansanedustajien neuvottelukunnan yhteiseksi aloitteekseen hyväksymä aloite.

Suomessa asuvien ulkomaalaisten määrä on kasvanut tasaisesti 1980-luvulta lähtien. Vuoden 2004 lopussa heitä oli 108 346 henkilöä, joka on 2 % väestöstä. Vuonna 2004 Suomeen muutti 19 800 henkilöä, joista EU-maista muuttaneita oli 6 900 ja EU:n ulkopuolelta 12 900. Suurin osa ulkomaalaisista eli 43 % asuu pääkaupunkiseudulla.

Hallitusohjelmaan sisältyy maahanmuuttoliittinen ohjelma, jonka keskeisiä teemoja ovat muun muassa varautuminen työvoiman saatavuusongelmiin, maahanmuuttajien kotouttamisjärjestelmän tehostaminen ja etnisten suhteiden parantaminen.

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta antaa kuntien tehtäväksi laatia yhdessä työvoimaviranomaisen, järjestöjen ja eri toimialojen myötävaikutuksella kunnallinen kotouttamisohjelma. Yksittäisen maahanmuuttajan kohdalla laki konkretisoi tuu yksilöllisenä kotouttamissuunnitelmana.

Keskeisiä haasteita kotouttamisohjelmien ja kotouttamissuunnitelmien kehittämisessä ovat päämäärähakuisen viranomaistyön tehostaminen sekä maahanmuuttajien ja kolmannen sektorin saaminen mukaan kotouttamistyöhön. Kuntien roolia kotouttamistyössä on tarpeen vahvistaa, sillä maahanmuuttajien palvelut tuotetaan mahdollisuuksien mukaan osana normaalipalveluja.

Kotouttamislain toimeenpanosta tehdään kunnille vuosittain seurantakysely. Kyselyn mukaan 254 kuntaa on tehnyt kotouttamisohjelman. Kuntien mukaan resurssien vähäisyys on keskeinen tehokkaan toiminnan hidaste. Suuremmissa kunnissa on käynnistetty erilaisia projekteja, kun taas pienemmillä paikkakunnilla resurssien vähäisyyteen ratkaisuksi on löydetty seudullinen yhteistyö. Kunnat ovat kiinnittäneet huomiota myös rooliinsa maahanmuuttajien työllistäjänä. Kotouttamislain mukaan maahanmuuttaja on oikeutettu kotouttamissuunnitelmaan kolmen vuoden ajan maahanmuutostaan, mikäli hän on työmarkkinatukeen oikeutettu työtön työnhakija ja/tai saa toimeentulotukea.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) tekemän tutkimuksen mukaan maahanmuuttajat pääsevät töihin sitä todennäköisemmin, mitä kauemmin he ovat asuneet Suomessa. Tutkimuksesta on tehty johtopäätöksiä, joiden mukaan maahanmuuttajien kotouttamisen tukeminen kannattaa. Kotouttamisen tukeminen ja koulutus ovat selvässä yhteydessä parempiin työllistymismahdollisuuksiin. Kotouttamissuunnitelmien piirissä olleet ovat sijoittuneet melko hyvin työmarkkinoille. Onnistunut kotouttamissuunnitelma auttaa merkittävästi työmarkkinoille pääsyä ja työllistymistä jatkossakin.

Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla työvoimapolua on mm. palvelusektorilla ja rakennus- ja hoitoaloilla. Kun maahanmuuttajat ovat työllistyneet erityisesti Etelä-Suomessa palvelusekto-

rilla sekä rakennus-, kuljetus- ja hoitoaloilla, tulisi alueella panostaa huolellisesti ja yksilökohtaisesti laadittujen kotouttamissuunnitelmien tekemiseen. Maahanmuuttajan onnistunut kotouttaminen heijastuu hänen koko elinpiiriinsä ja erityisesti koko perheen hyvinvointiin sekä ehkäisee syrjäytymistä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 34.07.63 lisäyksenä 250 000 euroa maahanmuuttajien kotouttamista edistäviin toimenpiteisiin Uudenmaalla ja Itä-Uudella maalla.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Outi Ojala /vas
Raija Vahasalo /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Klaus Hellberg /sd
Irina Krohn /vihr
Kaarina Dromberg /kok
Jaakko Laakso /vas
Ulla Anttila /vihr
Kari Uotila /vas
Sari Sarkomaa /kok
Matti Saarinen /sd

Christina Gestrin /r
Seppo Särkiniemi /kesk
Eva Biaudet /r
Terhi Peltokorpi /kesk
Jyrki Kasvi /vihr
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Osmo Soininvaara /vihr
Tuija Brax /vihr
Risto Kuisma /sd
Antti Kaikkonen /kesk
Susanna Rahkonen /sd